

Разбира се, жилищният проблем на ромите притежава различни нюанси и измерения, когато се вземе не изобщо за страната, а конкретно по селища и региони. По-горе бе акцентирано на жилищното положение в циганските "гета", където то рязко контрастира на жилищното положение на ромите, живеещи в селата и в по-малките градове. Не е тайна, че през последните няколко десетилетия нашите цигани издигнаха в селата и малките градове масивни, функционално удобни и красиви къщи, с достатъчен брой стаи за живеене на съответно обитаващите ги семейства. Съществен е напредъкът в това отношение и в по-големите и частично в най-големите градове, където се наложи известно заселване на роми в новопостроени жилищни кооперации и особено в нови жилищни комплекси.

Следва обаче да се отбележи, че нашите роми предпочитат да живеят в самостоятелни къщи, а не в апартаменти. Това е така, защото къщата ги държи по-близо до природата, предлага им възможност да отглеждат животни и птици, да засаждат овошки, да имат малки зеленчукови градини, децата им да се радват на простор, и други такива. Освен това, къщата създава не само условия за домашен уют, но и възможности за съвместяване на различни поколения, за поразчупено битово устройване, за по-непосредствено общуване със съседите, за бърза и непринудена взаимопомощ при нужди, и т. н. Това са фактори, свързани исторически с етнопсихичната нагласа на циганите към групов етноцентризъм, за сплотяване на "племето". Фактори, които влияят осезателно върху претенциите и очакванията за уреждане на жилищните нужди на нашите роми.

Нещо повече. "Склонността" на ромите да се заселват около и в предградията на населените места е исторически "кодирана", защото тяхното заселване по нашите земи не предхожда коренното им население. Но тази "склонност" също влияе както на ромската нагласа за стил на живот "вътре" в центъра на селищата, така и на проблемите, които спождават циганите, когато те трябва да се заселят сред неромско население (проблем, на който ще се спра по-късно).

В случая е по-важно да се подчертае, че у нас системно и неотстъпно се преодолява вековната традиция циганите да